

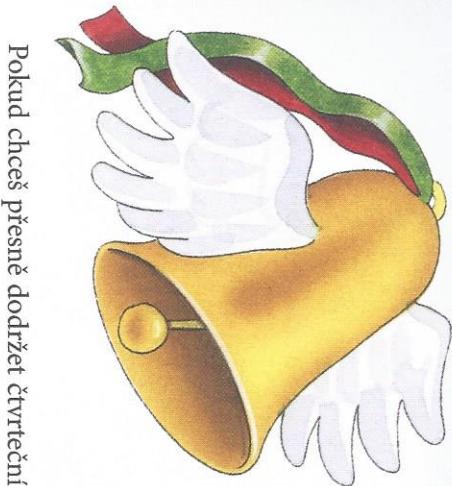
PAŠIJOVÝ TÝDEN

Pokud sis již uklidil, vynesl Morenu a násbíral do vázy „kočičky“, tak jako Brumík, znamená to, že se Velikonoce rychle blíží. Poslední týden před Velikonocemi se nazývá pašijový. **Pašíje** v překladu znamená utřepení Ježíše Krista. Pokud chceš dodržovat jeho tradice, měl bys jíst pouze jednou denně, a to většinou pouze polévku s chlebem nebo brambory s mlékem, a držet se následujících lidových zvyklostí:

MODRÉ PONDĚLÍ A ŠEDÉ ÚTERÝ

Tyto všední dny venuj hned po ranním rozjímání svátečnímu úklidu.

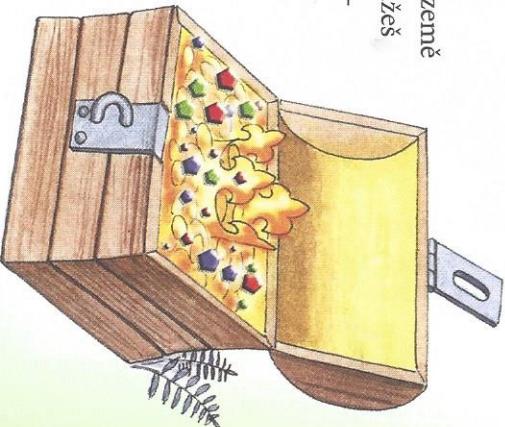
VELKÝ PÁTEK

Velký pátek je dnem nadpřirozených sil a je s ním spojena spousta pověr:

Oděv ušitý nitěni spředenými v tento den chrání před uhranutím a zlym duchy. Nesmí se nic darovat ani půjčovat, protože tyto předměty mohou být očarovány.

Známá je pověra, že v tento den se země otevírá a vydává poklady. Tato místa můžeš najít podle modravého světýlka nebo květoucího kapradí. Když se vydáš poklady hledat, nezapomeň na posvěcené vaříčko, kterým musíš třikrát poklepávat na zem, aby se otevřela.

Ale především je **Velký pátek** dnem přísného průstu a hlubokého smutku, protože se připomíná ukřížování Krista.

ŠKAREDOU STŘEDA
Kdo se na Škaredou středu zamračí, bude se mračit po celý rok, a proto je zakázáno se mračit. V tento den začni malovat velkonoční vajíčka.

ZELENÝ ČTVRTEK
Na Zelený čtvrtok si spolu s Brumíkem uvař jídlo z čerstvých zelených rostlin, podle kterých se tento den jmenuje. Nabeš slnu a doplníš chybějící vitamíny. Pokud

tí už chybí mlsání, můžeš začít přecít dobroty jako mazance, jidáše, koláče nebo velikonoční beránky. V tento den můžeš naposledy slyšet kostelní zvony a neuslyšíš je do Bílé soboty. Podle lidové legendy se říká, že „**zvonový odletěly do Ríma**“. V tomto období nenajdeš zvonky ani u domácích zvířat a jejich zvuk je nahrazen řehtačkami, které vyházejí z domu vše zlé.

Pokud chceš přesně dodržet čtvrtční zvyk, měl bys vstát brzo ráno a spolu s Brumíkem se omýt v ranní rose, abys byl zdravý.

BÍLÁ SOBOTA

Je to den, kdy se můžeš s Brumíkem těšit na blížící se radostný a veselý Boží hod velikonoční, a maminka ti určitě odpustí i lecjakou lotrovinu. Celý dům se musí uklidit, aby se skvěl čistotou, a byl připraven na nedělní připomenutí Kristova vzkříšení. Doma se uhasí ohniště a pak je hospodyně znovu zapaluje žhavými uhlíky z posvěcených ohňů pálených před kostely. Nové ohně symbolizují nový život. V tento den se zvony „**navracejí z Říma**“ a opět se rozezní v plné své kráse.

NEDĚLE – BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Boží hod velikonoční je vyvrcholením celých svátků a koncem pústu, které je všude vítáno zvoněním, bubnováním a troubením z kostelních věží.

V tento den je zakázáno pracovat a celá rodina se schází u slavnostního stolu, kde se rovným dílem rozděluje vařené vejce. Pokud by někdo z rodiny zabloudil, stačí, aby si vzpomněl, s kým jedl vejce, a bezpečně se vrátí domů. Pak všichni jedí to nejlepší, co maminka připraví.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Je s ním spojeno nejvíce lidových zvyků a tradic. Chlapci chodí na pomlázku za děvčaty a čerstvými metlami s barevnými pentlemi (pomlázkami) z nich vyhánějí nemoci a polévají je „živou vodou“. Vyšlehaná děvčata je za to odměňují zdobenými vejci – symboly budoucího života (z vajíček se líhnou kuřátka). Návod na zhotovení pomlázky a zdobení vyfouknutých vajíček nalezneš v této knize.

BÍLÁ NEDĚLE

Je to první neděle po Velikonocích a je nazývána podle křesťanů, kteří v tento den nosí naposledy o Velikonocích bílý šat.

LIDOVÉ KOLEDY A ŘÍKADLA

Koleda je starobylý obřad, při kterém koledníci obcházelí vesnici, zpívali při tom písňě a odříkávali říkadla a za to byli obdarováváni. Koleda měla lidem přinést štěstí, zdraví a úspěchy v hospodaření. Lidové obyčeje a zvyky během Velikonoc byly spojeny se spoustou krásných říkanek. Mnoho z nich, stejně jako většina zvyků, pomalu upadá v zapomnění. Proto ti Brumík přináší ty nejhezčí a nejznámější, aby ses je mohl naučit.

*Hody, hody, doprovody, dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepíčka vám snese jiný,
za kamny v koutku,
na vrbovým proutku,
proutek se ohýbá,
vajíčko kolibá,
proutek se zláme,
slepíčka z něj spadne.
Vajičko se odkulí do
strejčkovy stodoly,
vajíčko křáp, slepíčka kdák,
panímámo, máte mi ho dát!*

*Zas skřívánek zpívá
a svítí sluníčko,
dojdí k nám, Janičku,
pro pěkné vajíčko.*

*Hody, hody, doprovody,
dejte medu, žádné vody,
nechci vody, dejte medu,
jimak od vás neodejdu.
A nakonec, tetičko,
dejte pěkný vajíčko.*

*Tetka, kam jdete?
Co to nesete?*

*Pár vajíček od slepiček,
kousek másla od kraviček
a Zuzance na gatě.*

Dávaj vajca, vyplácaj sa!

*Dej vám Pán Bůh dobrý
den na Zelený čtvrtok,
abyste měli tak dlouhéj len,
jako je tento proutek.*

*Proutek se červená,
leniček se zelená,
ať vám Pán Bůh požehná.*

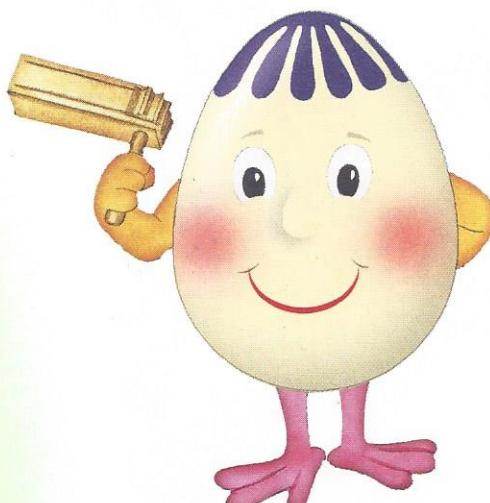
*Stávaj hore, Marijáno,
dávaj vajco každé ráno!*

*Ben, ben, blechy ven
a vajíčka do košíčka, sem!*

*Smrt nesem za lesem, nové léto přinesem.
Radujte se, mládenci s červenými pletenci.
Radujte se, babky s červenými jabky.
Jaký je to mazanec bez koření, bez vajec?
Svatý Jiří vstává, zem odemykává,
aby rostla tráva, travičká zelená,
růžička červená, fiala modrá.*

*Nesu, nesu smrtku k Zelenýmu čtvrtku,
až tu smrtku odnesu, nové léto přinesu.
Smrtáka nesem s velkým nosem,
do vody ho dáme, nad ním zazpíváme.*

*Pomlázka se čepejří,
ať nám Andulka nevěří;
budeme ji honit ze dveří,
poběhneme za ní do kuchyně,
třebas tam byla hospodyně,
a z kuchyně do pokojíčku,
až dostanem po vajíčku.*

*Komu vajíčko daruju,
toho upřímně miluju.
Komu vajíčko dám,
toho ráda mám.*

*V malovaným vajíčku
posílám ti hubičku.*